

Protokoll fra Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) 9-10 desember 2022

Lokasjon:

Scandic Alta

Møtets tidspunkt:

9. desember: kl. 12.30 – 18.00

10. desember: kl. 9.00 – 17.00

Møteleder:

John Nystad

Møtende TF-medlemmer:

Reidar Varsi, Rune Aslaksen, Steinar Pedersen, Asbjørn Guttorm, Dan Vidar Rasmus, Máret Guhttor, Solveig Boine Nikkinen

Forfall fra Hilde Sabbassen

Máret Guhttor kom kl. 14 og ba om at sak 57/2022 og 58/2022 ikke behandles før klokken 14.

Fra administrasjonen: Benn Larsen (fungerende direktør) og Pierre Fagard (rådgiver)

Saksliste

Sak 53/2022: Leders orientering og postlister

Sak 54/2022: Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 55/2022: Godkjenning av protokoll fra TF møte 11. oktober 2022

Sak 56/2022: Valg av 2 protokollunderskrivere

Sak 57/2022: Foreløpig regnskap pr. 30.11.2022

Sak 58/2022: Budsjett 2023

Sak 59/2022: Endring av TF kontorlokaler

Sak 60/2022: Orienteringssak: Laksebreveiere i Karasjok - søknad om deling av Karasjok sonen

Sak 61/2022: Pukkellaksuttak

- Situasjonen med tversperring

Sak 62/2022: Innstilling til fiskeregler for 2023 og for perioden 2024 – 28

- Sjøørretfiske på grenseelvstrekning
- Grunnregel for laksefisket
- Fiskekort for tilreisende for fiske etter andre arter
- Krav til desinfisering/ tørking av utstyr

Sak 63/2022: TF overvåking og feltprosjekter 2023

- Drivtelling i sideelver i 2023/ kl. 14.10
- Videreføring av kartleggingsfiske med småmaskede garn

Sak 64/2002: Jordbefaringer i høst. Saker til oppfølging

Sak 65/ 2022: Forespørsel fra Austertana bygdelaag om innleie av tjeneste fra TF

Sak 66/2022: Hánsa Anti – Kárášjohka, søknad om tilskudd til forprosjekt

«samiske ord/benevnelser som presist beskriver forskjellige deler av elva»

Sak 67/2022: Pukkellaksuttak i Máskejohka

Sak 68/2022: Orienteringssaker.

Behandling

Sak 53/2022: Leders orientering og postlister

Leder orienterte om situasjonen i forhandlingene av fiskeregler og utfordring knyttet til forskjellige synspunkter knyttet til åpning av et fiske blant norsk og finsk delegasjon, samt om forskjellen i måten retten å utøve laksefiske fremheves.

Leder orienterte om den finske tilnærmingen for å fremheve samiske rettigheter til å utøve fiske, og at TF har gitt sin innstilling om et ønske for 3x2 dager fiske i 2023. TF sin innstilling og innstilling til lokale rettighetshaver på finsk side ble ikke hørt hverken fra KLD eller det finske skog- og landbruksdepartementet.

Det ble bedt fra møtet om at saken om fiskerettigheter holdes avskilt fra fiskeregler, og at saken tas opp i dybden under sak 62/2022.

Sak 54/2022: Godkjenning av innkalling og sakliste

Drøfting

Det ble bedt om at sak 60 som er en orienterings sak, tas opp rett etter sak 56.

Det ble bedt om at overskrift for sak 61/2022 endres fra «Tilleggsorientering om pukkellaksuttak» til «Pukkellaksuttak» og at del 2 av saken: «Pukkellaksuttak i Máskejohka» får eget saksnummer og settes som sak 67/2022.

Vedtak

Innkalling og sakliste med flytting av sak 60/2022 etter sak 56/2022, og endringer av sak 61/2022: enstemmig vedtatt

Sak 55/2022: Godkjenning av protokoll fra TF møte 11. oktober 2022

Protokoll er enstemmig godkjent

Sak 56/2022: Valg av 2 protokollunderskrivere

Solveig Boine Nikkinen og Rune Aslaksen er valgt som protokollunderskrivere

Sak 57/2022: Foreløpig regnskap pr. 30.11.2022

Fungerende direktør orienterte om foreløpig regnskap pr. 30.11.2022

Drøfting

Revisjonskrav bør sendes snarest mulig.

Det er fremdeles faktura å sende til NINA og UiT.

Sekretærjobben direktøren har gjort under delegasjonsarbeid må faktureres til KLD og Miljødirektoratet. Fakturering bør sendes som fast sum.

Det kom spørsmål om direktøren får det han skal ha i lønn med dagens NAV ordning.

Det orienteres at folketrygd-loven må følges opp, og at situasjonen må følges i henhold til retningslinjer for arbeidsgiveransvar. Fungerende direktør orienterte at han er trygg på situasjonen etter dialog med regnskapskontor, og at praksisen som har blitt fulgt opp i TF er også fulgt opp i denne situasjon. Fungerende direktør vil undersøke saken ytterligere og komme tilbake med orientering.

Sak 58/2022: Budsjett 2023

Direktøren orienterte at oversikten over hvilke prosjekter Miljødirektorat ønsker (inkl. SNO) ikke er avklart enda og vil ta tid.

Det er bevilget 4 millioner -kr fra Miljødirektoratet for nest år, pga. manglende inntekt fra salg av fiskekort for 2024.

Miljødirektoratet har signalisert at TF budsjett kan bli redusert ifra 2024, men saken er ikke avklart.

Det kom innspill fra møtet om at budsjettet må vedtas, slik at direktøren kan få fullmakt til å betale faste utgifter.

TF-møtets forslag til vedtak:

Budsjettet tas opp til behandling i januar, direktøren gis fullmakt til å betale de faste utgiftene frem til TF-møte i januar 2023.

Budsjett for TF må utarbeides før møtet som avholdes i desember hvert år.

Vedtak

TF-møte sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Sak 59/2022: Endring av TF kontorlokaler

Direktørens innstilling:

TF vedtar å flytte administrasjonen fra nåværende lokaler i Deanugeaidnu 1780 til Nasjonalt Villakssenter Tana-Joddu med adresse Ringveien 2.

Drøfting

Fungerende direktør orienterte om forbedring av tilstander ved flytting på Villakssenter, samt om lavere kostnader.

Dagens leiekontrakt innebærer en oppsigelsestid på 3 år i fra september 2022.

TF-møtets forslag til vedtak

Saken utsettes frem til at saken er forbedret iht. nødvendig undersøkelse rundt byggemiljø.

Vedtak

TF-møtet sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Sak 60/2022: Orienteringssak: Laksebreveiere i Karasjok - søknad om deling av Karasjok sonen

Drøfting:

Saken drøftes ift. Tanaforskriften § 7

Saken bør settes opp på et fellesmøte i forkant av TF behandling.

Sak 61/2022: Pukkellaksuttak

Direktørens innstilling

TF bør bistå prosjektansvarlig og rette hoved fokuset der uttaket er mest effektivt, dvs. ved sperregjerde.

Uttak lengre opp i elven bør koordineres på den mest effektive måten (ev. med helikopterbefaring for å lokalisere de største konsentrasjoner av pukkellaks).

I forkant av uttak med ikke fastbundet redskap må det sikres at det er kun pukkellaks ved lokalitet. Om dette ikke er åpenbar, må det visuelt sikres (ev. ved hjelp av vannkikkert fra båt, eller ved snorkeling)

TF-møtets forslag til supplerende vedtak til sak 48/2022 2)

Administrasjonen får fullmakt til å legge til Steinar Pedersen sitt forslag til presisering sendt per epost 10.12.2022. Dette gjelder de tre første setninger av forslaget.

Tanavassdragets fiskeforvaltning er glad for at våre sentrale politiske myndigheter nå åpner for uttaksfiske etter pukkellaks i sjøen. Likeledes er det godt at organisasjonen Bivdu støtter det, og at mange sjølaksefiskere i «forbudsområdet» i, og på begge sider av Tanafjorden, er innstilt på å delta i et slikt fiske.

Etter TFs oppfatning bør uttaksfisket i dette området drives etter følgende prinsipper:

- Fiskere som skal drive uttak av pukkellaks i elv og sjø skal få økonomisk kompensasjon fra midler som er avsatt til uttak av pukkellaks.
- Fiskere organiseres i uttakslag og instrueres for uttaksfisket.
- TF beklager at utvikling av redskaper ikke vil bli ferdig til 2023 sesongen. Dette arbeidet med tilpasning av redskaper må fortsette med samme tyngde til seinere sesonger.

Vedtak

TF-møtet sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

[Pukkellaksuttak i Máskejohka](#)

Møtet vedtok at saken får eget saksnummer og settes som sak 67.

[Sak 62/2022: Innstilling til fiskeregler for 2023 og for perioden 2024 – 28](#)

[Sjøørretfiske på grenseelvestrekning](#)

Direktørens innstilling

Fiske etter andre arter bør i størst mulig grad beskatte artene på likt nivå for å unngå en ubalanse mellom predatorer og konkurrenter, slik det har vært praktisert på tradisjonelt hvis (med småmaskede garn). TF bør, i lag med andre aktører, igangsette et informasjonsarbeid for å verdsette et mangfoldig fiske, som tidligere var en del av kulturen i Tanavassdraget, og jobbe parallelt for at fiskereglene åpner for det, istedenfor å rette alt fokus på kun én art (sjøørret).

TF bør behandle det finske forslaget med en viss kritikk i forhold til både målretning, periode, avgrensede områder, og en mulig tilrettelegging for fang og slipp av laks. TF bør sette tydelig krav om at stangfiske etter andre arter i stryk begrenses til et minimum og i avgrensede områder. TF bør be om en juridisk mulighet innad fiskereglene for å kunne kreve ytterligere tilpasning, eller stans av ordningen, etter sesongevaluering.

En benektelse av ordningen kan føre til en forverring av dialogen og samarbeid med lokale interesser på finsk side. Dette bør unngås, samtidig må tydelige krav til ordningen komme frem. Et av kravene bør, etter vurdering fra norsk side, være å avgrense foreslåtte områder ytterligere, enkelte bør fjernes. Færre områder vil også kunne være mer i henhold til oppsynskapasitet på finsk side.

TF bør fortsette arbeidet, eventuelt i form av høringsbrev til lag og foreninger, for å vurdere om en slik ordning er ønskelig på norsk side.

Drøfting

De områdene foreslått av Finland for et sjøørretfiske går tydelig på de beste lakseplassene på grenseelv-strekning.

Forslaget begrenser det tilgjengelig areal for et fiske ift. dagens ordning. Det kommer frem spørsmål om forslaget er et forsøk på forlenget sesong utover august?

Det foreligger et TF-vedtak fra forrige TF-møtet i Jergul om hvordan fiske etter andre arter skal pågå i Tanavassdraget.

Lederens forslag til vedtak

Lederen ber møtet om avstemning ift. det finske forslaget om sjøørretfiske i sin helhet.

Vedtak

TF-møtet vedtok å avslå det finske forslaget om sjøørretfiske, med 5 stemmer for avslag (inkl. lederens dobbeltstemme), og 4 stemmer mot.

Grunnregel for laksefisket

Direktørens innstilling

KLD sitt forslag støttes, men det kan legges til at dersom detaljregulering for et svært begrenset fiske sørger for å ha en marginal effekt uavhengig av bestandsstatus, kan denne tillates.

Forslag fra Finland om at elven betraktes som åpent, frarådes støtt, bla. pga. erfaring en slik ordning førte til under fjoråret sesong.

Et kulturbasert fiske må begrenses til kun fastboende, også på finsk side.

I tillegg til tidsbegrensninger, må det sikres at den totale beskatningen fra et slikt fiske ikke overstiger 5% av den totale laksebestanden via en kvoteordning. 5% av bestanden bør baseres på et forsiktig anslag av årets oppgang. En slik ordning kan for eksempel oppnås ved

tildeling av strips med kode som festes på tvers av laksens munn, til fiskere som ønsker å delta; eventuell via en påmelding i forkant av sesongen.

Alt av hunnlaks som er i stand til å leve videre, settes ut igjen. Det setter et realistisk krav til jevn røkting av faststående redskap. Dette vil redusere innvirkning av fisket på gjenoppbyggings prosessen.

Fisket kan ikke utføres før uke 28 for å skåne laksebestandene i Iešjohka og Kárášjohka. Oppvandringstid for laks fra Anárjohka vanskeliggjør valg av periode. Det anbefales at tidsrom for fiske i hovedelva avklares med forskere, som har vært ansvarlig for studiet som identifiserte beskatningstid for de ulike bestandene.

Ettersom alle sideelver i Karasjok kommune er i kritisk dårlig tilstand, er det lite realistisk at noen av disse åpnes, også for et svært begrenset fiske. En mulighet er å gi laksebreveiere i Karasjok adgang til et samfiske med laksebreveiere i Tana.

Når bestandene har nådd mer enn 75 % sannsynlighet for å nå gytebestandsmålet, må adgangen til tilreisende begrenses ytterligere ift. dagens avtale, slik at dagens situasjon ikke gjenoppstår.

TF-møtets forslag til vedtak

TF er imot grunnregel hvor det foreslås en lengre avtalt reduksjon i fiske, dette i frykt for at reduksjonen blir permanent.

TF foreslår at vi bruker de muligheter som vi har brukt i 2021 og 2022 i artikkel 6, unntak fra fiskereglene, i Tanaavtalen i oppbyggingstiden fremover.

Vedtak

TF-møtet sitt forslag enstemmig vedtatt

[Fiskekort for tilreisende for fiske etter andre arter](#)

Direktørens innstilling

Et fiske for andre arter fra tilreisende kan tillates dersom den begrenses til områder der fangst av laks vurderes som nærmest umulig. Et slik fiske bør tilrettelegges for en mest mulig variert beskatning på tvers av fiskeartene.

Saken ble ikke behandlet

Krav til desinfisering/ tørking av utstyr

Direktørens innstilling

Følgende endringer (feit bokstav) i fiskeregler foreslås for § 32.- *Tørking og desinfisering av fiskeredskap og båter*

*Fiskeredskap og annet fiskeutstyr, samt båter og andre transportmidler som har vært benyttet i annet vassdrag skal være **vasket for jord og annet organisk material, tørket eller og desinfisert før det kan benyttes i nedbørfeltet.***

Hvert land kan ha utfyllende regler om desinfisering av fiskeredskap og båter.

Når det gjelder vannjettaggregat som har vært brukt i andre vassdrag, bør disse forbys adgang til Tanavassdraget, i mindre man finner en effektiv løsning som kan sikre at disse desinfiseres.

Forslag for nye fiskeregler § 9 og § 31 innebærer tillatelse for bruk av død fisk som agn som stammer fra Tanavassdraget for fiske etter lake med lakekrok. Pga. en oppfattende risiko for smittespredning ved bruk av død fisk som agn og vanskelighet å kontrollere at agnfisk faktisk stammer fra Tanavassdraget, bør et slik fiske kun tillates for fastbosatt ved Tanavassdraget.

Forslag til vedtak

- Følgende endringer (feit bokstav) i fiskeregler foreslås for § 32.- *Tørking og desinfisering av fiskeredskap og båter.*

*Fiskeredskap og annet fiskeutstyr, samt båter og andre transportmidler som har vært benyttet i annet vassdrag **skal være vasket for jord og annet organisk material, tørt eller og desinfisert før det kan benyttes i nedbørfeltet.***

Hvert land kan ha utfyllende regler om desinfisering av fiskeredskap og båter.

Når det gjelder vannjettaggregat som har vært brukt i andre vassdrag, bør disse forbys adgang til Tanavassdraget, i mindre man finner en effektiv løsning som kan sikre at disse desinfiseres.

- Bruk av fisk som agn ikke tillates for tilreisende.

Vedtak

Forslaget til vedtak tas opp til delegasjon.

Sak 63/2022: TF overvåking og feltprosjekter 2023

Drivtelling i sideelver i 2023

Direktørens innstilling

Med unntak av Máskejohka og de øverste sideelvene, mangler en rekke sideelver på norsk side av Tanavassdraget en årlig oppfølging av gytebestand. I flere av disse elvene kan laksebestanden enkelt registreres på en kostnadseffektiv måte ved drivtelling. I klare elver kan metodikken gi bedre resultater, enn for eksempel sonar, til prisen av ca. 2 dagslønninger for 2-3 personer.

En oppfølging av bestandene i flere sideelver ved drivtelling vil kunne gi mulighet å fastsette deres bestandsstatus, og bedre den generelle vurderingen for resten av vassdraget. I tillegg gir drivtelling en særegen mulighet til økt forståelse av laksens økosystem i disse elvene. Dette ved registrering av gytetidspunkt, registrering av gyte- og oppvekst habitat, registrering av andre arter, samt predatorer inkl. fugl og mink. Observerte rømt oppdrettslaks vil også kunne tas ut.

Prosjektet ville trenge et aktivt lag på 2 til 4 dykkere og logistisk bistand fra land. Det er et ønske om å involvere lokale fiskere eller oppsynet i dette arbeidet, for å forsterke lokal tilhørighet til prosjektet.

Av elvene som vurderes som egnet til tellemetodikken er: Leavvajohka, Lákšjohka, Báišjohka og Ástejohka. I tillegg kan referansestrekninger tas i Váljohka. Máskejohka er også aktuelt i tilfelle ingen annen tellemetodikk er planlagt.

Det bør avsettes tid til arbeidet i september, en to ukers periode.

Drøfting

I tillegg kunne Iškorasjohka være interessant å undersøke ettersom det kom påstander at elven kun benyttes av sjøørret.

Geaimmejohka foreslås også som aktuelle elv for gytetelling ved snorkeling.

Forslag til vedtak

Det søkes om midler til miljødirektoratet for gjennomføring av prosjektet for relevante elver.

Vedtak

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Videreføring av kartleggingsfiske med småmaskede garn

Direktørens innstilling

Det kom tilbakemelding om at kartleggingsfisket etter andre arter i Bávttajohka i 2022 ble redusert i forhold til det opprinnelig plan, det er dermed et ønske om å videreføre prosjektet i 2023.

Det ble gjennomført et kartleggingsfiske i Máskejávri for ca. 7 år siden i regi av TF. Ved bruk av samme metodikken kunne et kartleggingsfiske i kommende år fortelle om mulig endringer i fiskebestandene.

Kommende fiskesesong blir ressurskrevende ved uttaket av pukkellaks, om tiden streker, eller om prosjektene kan kombineres med andre oppdrag, bør disse prosjektene gjennomføres.

Drøfting

Det foreslås å legge til Valjohka (fra Nattvatn til Gimešjávri og i nedre delen), pga. gode resultater fra forrige år og dermed en god referanse til oppfølging.

Forslag til vedtak

Det søkes om midler fra Miljødirektoratet for gjennomføring av kartleggingsfiske i Bávttajohka, Máskejávri og i Valjohka (fra Nattvatn til Gimešjávri og i nedre delen).

Vedtak

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Sak 64/2002: Jordbefaringer i høst. saker til oppfølging

Rådgiveren orienterte om resultatene fra Jordbefaring utført av fiskeoppsynet.

Drøfting

TF retningslinjer om hvordan saken skal behandles må følges opp.

Regler fra LBT for laksebrev §8 beskriver om prosedyren for vurdering om avlingskrav er oppfulgt.

Sak 65/ 2022: Forespørsel fra Austertana bygdelag om innlei av tjeneste fra TF

Direktørens innstilling

Rådgiver kan bistå Austertana bygdelag, ved utleie av tjeneste fra TF, dersom kapasitet er til stedet og ikke går utover arbeidet knyttet til Tanavassdraget.

TF-møtets forslag til vedtak

TF kan ikke i en vanskelig arbeidssituasjon avse personell for utleie til andre enn de som allerede er samarbeidspartner.

Vedtak

TF-møtet sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Sak 66/2022: Hánsa Anti – Kárašjohka, søknad om tilskudd til forprosjekt «samiske ord/benevnelser som presist beskriver forskjellige deler av elva».

TF-møtets forslag til vedtak

Uten budsjett og sakspapirer, må saken utsettes.

Vedtak

TF-møtet sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Sak 67/2022: Uttak av pukcellaks i Máskejohka.

Direktørens innstilling

TF kan ta av seg ansvaret for uttak av pukcellaks i Máskejohka.

TF-møtets forslag til vedtak

Miljødirektoratet finansierer prosjektet. TF tar ansvar for uttaksfiske av pukcellaks i Máskejohka.

Vedtak

TF-møtet sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Sak 68/2022: Orienteringssaker

- Orientering om møte i regi av Villakssenter og Nansen fredssenter.
- Avklaring av møtedato og lokalitet for neste TF-møte. De ble enige om at neste TF-møte avholdes i Levajok den 31 januar.

Solveig Boine Nikkinen

Rune Aslaksen

Referent: Pierre Fagard